
[2006-15-RE](#)

CAUSA 2006-15-RE

Número de registre 258-2006. Recurs d'empara

AUTE DEL 8 DE SETEMBRE DEL 2006

BOPA núm. 72, del 20 de setembre del 2006

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 14 de juny del 2006, per la representació processal del Sr. Sergi Areny Esquirol, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra la sentència del 20 d'abril del 2006 i contra l'aute del 25 de maig del mateix any, dictats per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia per haver-se produït una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a un procés degut i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i atès que demana al Tribunal Constitucional que admeti a tràmit aquest recurs i que dicti una sentència que declari la nul·litat de la sentència objecte de recurs per haver-se vulnerat els drets esmentats;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 17 de juliol del 2006;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Carles Viver Pi-Sunyer;

Antecedents

Primer

El 20 de setembre del 2005, el Tribunal de Corts va absoldre el Sr. Sergi Areny Esquirol del delicte major d'estafa que se li imputava per la venda al Sr. Sadurní Iglesias Iglesias d'una finca, els límits protocol·litzats de la qual no coincidien amb la realitat, ja que un camí comunal travessava la parcel·la i en reduïa la superfície construïble de 190 m².

Segon

El Sr. Sadurní Iglesias Iglesias va presentar un recurs d'apel·lació contra aquesta absolució i el 20 d'abril del 2006, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va estimar aquest recurs, va revocar íntegrament la sentència del Tribunal de Corts i va condemnar el Sr. Sergi Areny Esquirol, com a responsable penalment en concepte d'autor d'un delict major d'estafa, sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal, a la pena de sis mesos de presó condicional, al pagament de les despeses processals causades en la primera instància i a indemnitzar al Sr. Sadurní Iglesias Iglesias amb la quantitat de 35.005,67 euros més els interessos legals.

Tercer

La representació processal del Sr. Sergi Areny Esquirol va promoure un incident de nul·litat d'actuacions contra la sentència de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia per vulneració del dret a la jurisdicció.

Quart

El 25 de maig del 2006, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va desestimar aquest incident de nul·litat d'actuacions.

Cinquè

El 14 de juny del 2006, la representació processal del Sr. Sergi Areny Esquirol va formular un recurs d'empara en què manifestava que, la sentència objecte de recurs vulnera, en primer lloc, els drets a la jurisdicció, al procés degut i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, perquè la condemna es basa en proves constituïdes per uns actes administratius que són o be nuls, o be ineficaços, o be que no es van notificar degudament, i que el seu defecte en la notificació va impedir en el seu moment l'accés a la jurisdicció, a un judici degut i a la defensa de l'administrat-
condemnat, la qual cosa configura una prova en contra del que disposa l'article 9.3 de la Llei qualificada de la justícia.

Més concretament, aquesta part considera que el Decret núm. 232/91 del Comú d'Encamp, del 18 d'abril de 1991, que havia denegat la seva sol·licitud de construcció en el terreny litigiós i dues reunions mantingudes els dies 2 i 25 de març de 1991 amb representants d'aquest mateix Comú no poden permetre de concloure a la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia que el recurrent sabia que un camí comunal travessava la seva parcel·la. Aquesta part, detalla els vicis respectius dels actes administratius esmentats i reitera que no poden ser admesos com a prova.

En segon lloc, aquesta representació processal manifesta que la sentència del Tribunal Superior de Justícia també vulnera els drets a la jurisdicció i al procés degut, per tal com fa una interpretació del tipus penal aplicable extensiva in malam partem. Efectivament, el Codi penal aplicable en aquest cas és el de l'any 1990, la interpretació del qual no admet la comissió per omissió en l'estafa, per tant la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia no podia condemnar el Sr. Sergi Areny Esquirol com a responsable d'un engany "en la modalitat del que la doctrina penal anomena engany omissiu."

En tercer lloc, la sentència esmentada incorre en un error evident, i per tant, manca de racionalitat, la qual cosa suposa la vulneració del dret a un judici degut. Segons el parer d'aquesta part, el recurrent va ser condemnat, perquè va amagar al comprador l'existència mateixa del camí comunal, ara bé, el plànol que s'annexa a l'escriptura de compravenda conté el camí comunal esmentat, per tant, és evident que no va ocultar l'existència d'aquest camí.

Per acabar, la representació processal del recurrent demana al Tribunal Constitucional que admeti a tràmit aquest recurs i que dicti una sentència que declari la nul·litat de la sentència objecte de recurs per haver-se vulnerat els drets esmentats.

Sisè

El 17 de juliol del 2006, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què considerava que, pel que fa a la primera de les pretensions del recurrent, el Tribunal Superior de Justícia no es va pronunciar en cap moment sobre la validesa, nul·litat, anul·labilitat o eficàcia dels actes administratius esmentats, ja que és una qüestió estranya al seu ordre. I, considerava que de la lectura dels considerants I i II de la sentència se n'extreu la constància de l'existència del camí comunal anterior a la venda de la parcel·la i que fou omesa per l'acusat al comprador.

Pel que fa a la segona de les pretensions, considerava que el fet de saber si el text del Codi penal, en la seva redacció de 1990, tipifica l'element de l'engany mitjançant l'acció per omissió, és una qüestió d'ordre de legalitat ordinària, que correspon establir, per la seva natura, a la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia i aquesta ha establert la possibilitat de cometre el tipus de l'article 248 del Codi penal de 1990 mitjançant l'acció per omissió en virtut de l'article 1 d'aquest mateix Codi sense vulnerar els drets invocats pel recurrent.

Pel que fa a la tercera de les pretensions, el Ministeri Fiscal reiterava que les resolucions objecte de recurs han donat una resposta clara i concisa a les pretensions formulades, sense que puguin ser titllades d'irracionals o arbitràries.

Així doncs, el Ministeri Fiscal sol·licitava la inadmissió a tràmit del recurs d'empara 2006-15-RE per manca de contingut constitucional en les pretensions formulades, de conformitat amb el que disposa l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Fonament jurídic únic

Com s'exposa amb deteniment en els antecedents, el recurrent en empara al·lega que la sentència de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, dictada en la causa penal 212-4/03, vulnera els seus drets a la jurisdicció, al procés degut i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució. Fonamenta aquesta pretensió en tres motius: en primer lloc, en el fet que la condemna es basa en proves constituïdes per actes administratius que són o bé nuls, o bé ineficaços o bé que no es van notificar degudament; en segon lloc, en una pretesa interpretació extensiva in malam partem del tipus penal d'estafa; i, finalment, en l'existència d'un error manifest que vicia d'irraonabilitat.

La demanda d'empara està mancada manifestament de contingut constitucional i, en conseqüència, en virtut del que disposa l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, s'ha d'inadmetre a tràmit.

En efecte, pel que fa a la primera de les al·legacions, com assenyalen l'aute dictat pel Tribunal Superior de Justícia i l'informe del Ministeri Fiscal, la regularitat o no dels actes administratius i la seva capacitat per produir efectes en l'àmbit administratiu –especialment, les dues reunions amb representants del Comú d'Encamp– és una qüestió aliena a la conclusió segons la qual mitjançant aquests actes, regulars o no, el recurrent va tenir coneixement efectiu sobre el fet que un camí comunal travessava la seva parcel·la, circumstància que va amagar al comprador. La sentència recorreguda en empara conclou que el recurrent va tenir coneixement d'aquest fet a través d'aquests actes, no entra a analitzar la seva validesa, perquè ni és competent, ni aquesta

circumstància afecta a la conclusió assolida, ja que es pot tenir coneixement d'un fet a través d'actes jurídicament nuls.

En segon lloc, respecte a la pretesa interpretació extensiva in malam partem del tipus penal de l'estafa -que en rigor fa referència al principi de legalitat penal de l'article 9.4 de la Constitució, més que a l'article 10-, l'única qüestió que es debat és la de si en la redacció del Codi penal de 1990 l'element de l'engany que figura en el tipus penal de l'estafa podia conformar-se mitjançant l'acció per omissió. Aquesta és una qüestió de legalitat ordinària que correspon dilucidar als òrgans judicials i que només adquireix dimensió constitucional quan la interpretació i aplicació de la norma penal resulti tan irraonable que sigui imprevisible pels seus destinataris, ja sigui pel radical allunyament del tenor literal del precepte o per la utilització de pautes interpretatives i valoratives lògicament o jurídicament extravagants en l'ordenament vigent. El recurrent no aporta cap argument que avaluï el caràcter imprevisible i extravagant del raonament emprat per la resolució recorreguda i de les actuacions trameses a aquest Tribunal no es dedueix cap element que permeti extreure aquesta conclusió.

Finalment, pel que fa a l'error manifest vulnerador del dret a un judici degut, que el recurrent imputa a la sentència del Tribunal Superior de Justícia quan declara que l'engany no va constar en el fet d'amagar l'abast exacte de la limitació de la parcel·la pel camí comunal, sinó pel fet d'amagar al comprador l'existència d'aquest camí, cal advertir que, en qualsevol cas, no es tracta d'un error material palès, sinó d'una discrepància sobre l'obligació del venedor de posar de manifest al comprador la informació sobre la qualitat, quantitat o altres dades essencials de la cosa objecte del contracte i si aquesta obligació es podia considerar enervada, com de fet sosté el recurrent, per l'escriptura de compravenda atorgada davant de notari que incorporava un plànol annex en el qual hi figurava el camí comunal que travessava el terreny. És del tot evident que la conclusió a la que arriba l'òrgan judicial es pot compartir o no, però no constitueix un error material palès.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2006-15-RE, interposat per la representació processal del Sr. Sergi Areny Esquirol contra la sentència del 20 d'abril del 2006 i contra l'aute del 25 de maig del mateix any, dictats per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

No hi ha condemna expressa en costes per no existir parts contràries.

Tercer

Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president del Tribunal de Corts, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Quart

Publicar aquest aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 8 de setembre del 2006.

Didier Maus

Carles Viver Pi-Sunyer

President

Vicepresident

Miguel Herrero de Miñón

Philippe Ardant

Magistrat

Magistrat